

Силабус освітньої компоненти Міждисциплінарна курсова робота

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Екологічна безпека та охорона
навколишнього середовища»
Спеціальність – Екологія

Рік навчання: IV, Семестр: VII

Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська
Кафедри екології та охорони здоров'я

Контактна інформація: kaf_aea@wunu.edu.ua

Опис

Міждисциплінарна курсова робота є одним з видів наукової роботи, самостійним навчально-науковим дослідженням здобувача, виконується на четвертому курсі навчання та поєднує декілька дисциплін професійної підготовки бакалавра. Це один із видів навчальної роботи, в якій студенти повною мірою виявляють і розвивають свої творчі здібності, здатність до аналітичного мислення, виконуючи обрану тему для дослідження.

Мета: систематизація, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє ефективне застосування для виконання науково-прикладного завдання шляхом поглибленого опанування обраної теми та методів дослідження, демонстрації вмінь логічного послідовного викладу дослідницького матеріалу, а також навичок практичного застосування теоретичних знань для виконання завдань відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища».

Структура

Виконання міждисциплінарної курсової роботи передбачає такі етапи:

- 1) вибір та затвердження теми міждисциплінарної курсової роботи зі спеціальності;
- 2) критичний аналіз нормативно-правової бази інформації та спеціальної літератури з проблем, що розглядаються;
- 3) складання плану роботи;
- 4) написання та оформлення тексту курсової роботи;
- 5) подання завершеної курсової роботи на кафедру для рецензування та перевірки дотримання студентом необхідної кількості авторського тексту;
- 6) доопрацювання курсової роботи і (у разі необхідності) згідно із зауваженнями керівника;
- 7) захист курсової роботи.

Пререквізити

Успішне вивчення дисциплін, передбачених навчальним планом ОПП «Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища».

Постреквізити

Можливість здійснення подальшої науково-дослідної роботи за спеціальністю.

Міждисциплінарна курсова робота дає змогу виявити здатність здобувача самостійно осмислити проблему, творчо, критично її дослідити, набути вміння збирати, аналізувати, систематизувати інформацію та літературні джерела, застосовувати отримані знання при вирішенні практичних завдань, а також формує наступні фахові компетентності:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

ФК3. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.

ФК4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

ФК5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

ФК6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.

ФК7. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

ФК8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.

ФК9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

ФК12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

ФК13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

Написання та захист міждисциплінарної курсової роботи є однією з форм самостійного наукового дослідження здобувачів, яке забезпечує закріплення, поглиблення та узагальнення отриманих знань. З її виконання починається професійне становлення здобувачів, визначення їх здібностей у самостійному вирішенні поставлених задач. Міждисциплінарна курсова робота є одним з початкових етапів написання здобувачами кваліфікаційних робіт.

Результати навчання:

ПР01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПР02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

ПР03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПР04. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.

ПР05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

ПР06. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.

ПР12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження із виробничими та муніципальними відходами.

ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.

ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

Літературні джерела

1. Герасимов О. І. Теоретичні основи технологій захисту навколишнього середовища: навч. посіб. Одеський держ. екол. ун – т. Одеса: ТЕС, 2018. 228 с.

2. Горун М. В. Пиріг Г. І., Файфура В. В., Федірко М. М. Екологія: навчальний посібник. Тернопіль, 2019. 156 с.

3. Екологічна експертиза : навч. посіб. для студентів аграр. ВНЗ III-IV рівнів акредитації / [М. І. Федючка та ін.]; за заг. ред. М. І. Федючки ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. - 2-е вид., перероб. і допов. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 143 с.

4. Екологічне управління в європейських країнах: методи економічного регулювання й досвід для України: наукова доповідь [В. С. Кравців, П. В. Жук, Ю. І. Стадницький та ін.]; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; [наук. ред. В.С. Кравців]. Львів, 2020. 97 с.

5. Екологічне управління джерел енергії. Від традиційних до сучасних і перспективних: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ- 2000», 2020. 277 с.

6. Екологічний менеджмент території, охорона ландшафтного і біотичного різноманіття, рекреаційні ресурси та перспективи розвитку Національного природного парку «Черемоський»: колект. монографія / Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, Каф. ботаніки, ліс. і сад.-парк. госп-ва [та ін.]; [І. І. Чорней та ін.]; наук. ред. І. І. Чорней та ін.]. Чернівці : Друк Арт, 2018. 237.

7. Заповідна справа : навч. посіб. / О. Г. Чайка, В. І. Мокрий ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. 143 с.

8. Моніторинг довкілля: підручник / [Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мокін В. Б. та ін.]; за ред. проф. В.М. Боголюбова. Вид. 2-ге, переробл. і доповн. Київ: НУБіПУ, 2018. 435 с.

9. Приймак В. В. Екологічний маркетинг. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 101 Екологія, рівня вищої освіти бакалавр. - Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2019. 108 с.

10. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2019. № 16, ст. 70.

11. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. №

1264-XII. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1991. № 41, ст. 546.

12. Урбоекологія та фітомеліорація: навчальний посібник / Л. М. Філіпова, А. П. Стадник, В. В. Мацкевич та ін. Біла Церква, 2018. 214 с.

13. Шматков Г. Г., Корабльова А. І., Стрілець Р. О., Прокоф'єв І. Б. Стратегічна екологічна оцінка: запорука сталого розвитку та екобезпеки. Підручник для ВНЗ. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, 2019. 262 с.

Система оцінювання та вимоги

Перелік документів, необхідних для виконання та захисту міждисциплінарної курсової роботи поданий у методичних вказівках до виконання курсової роботи. Роботи, переписані з літературних джерел, нормативних документів, неопрацьовані і неоформлені належним чином, виконані шляхом запозичення ідей інших авторів без посилання на використані джерела, до захисту не допускаються.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Підготовка тексту роботи	60
Захист роботи	40

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	дуже добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом